

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

Cu privire la acordarea de împuterniciri

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Pentru negocierea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei privind asigurarea funcționării Complexului Hidroenergetic Nistrean, se împuternicește delegația oficială în următoarea componență:

Triboi Valeriu	- viceministru al economiei
Morgoci Victor	- viceministru al mediului
Bunduchi Denis	- consilier al viceprim-ministrului, ministru al economiei
Godea Mihai	- consilier principal de stat al Prim-ministrului pe politici de securitate
Negura Călin	- șef al Direcției generale energetică, Ministerul Economiei
Bularga Ion	- consilier în Direcția tratate a Direcției generale drept internațional, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene
Sadovici Grigore	- consilier al Direcției Europa de Est și Asia Centrală a Direcției generale cooperare bilaterală, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene
Nastas Iurie	- șef al Secției finanțele economiei naționale a Direcției finanțele economiei naționale și cheltuieli capitale, Ministerul Finanțelor
Pocriciuc Viorel	- ofițer superior de investigații pentru cazuri excepționale al Direcției nr. 2 a Direcției generale combaterea corupției, Centrul Național Anticorupție
Stîngaci Vadim	- șef adjunct al Inspectoratului Ecologic de Stat, Ministerul Mediului
Hîncu Igor	- director al Agenției „Apele Moldovei”, Ministerul Mediului

Cazacu Radu	- director adjunct al Agenției „Apele Moldovei”, Ministerul Mediului
Roibu Mihail	- director al Serviciului Hidrometeorologic de Stat, Ministerul Mediului
Cazac Valeriu	- șef al Direcției hidrologie, Serviciul Hidrometeorologic de Stat, Ministerul Mediului
Ungurean Vlad	- director al Serviciului Piscicol, Ministerul Mediului
Samoil Andrei	- șef de direcție, Serviciul de Informații și Securitate
Fiodorov Valentin	- șef adjunct al Departamentului Poliției de Frontieră, Ministerul Afacerilor Interne
Mihailov Ion	- consultant în Direcția relații funciare și protecția solurilor, Agenția Relații Funciare și Cadastru
Pleşca Petru	- doctor în științe tehnice, conferențiar universitar, Universitatea Agrară de Stat din Moldova, delegat de SA „Apă-Canal Chișinău”
Zubcov Elena	- profesor cercetător, doctor habilitat, șef al Laboratorului hidrobiologie și ecotoxicologie, Institutul de Zoologie al Academiei de Științe a Moldovei
Doruc Mihai	- șef al Direcției administrarea proprietății publice, Agenția Proprietății Publice

2. Se stabilește că, în caz de eliberare a membrilor delegației din funcțiile deținute, atribuțiile acestora vor fi exercitate de persoanele nou-de desemnate de către autoritățile respective, fără a fi emisă o nouă hotărîre de Guvern.

3. Șeful delegației de negociatori, domnul Valeriu Triboi, se împuternicește să parafeze textul negociat al Acordului.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

ARGUMENTAREA

necesității acordării de împuterniciri pentru participarea la negocierea proiectului Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei privind asigurarea funcționării complexului hidroenergetic Nistrean

A. Descrierea Acordului

Acordul propus pentru negociere este unul bilateral, între Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei și nu implică participarea altor părți la acest tratat.

Acordul este structurat în 12 articole care reglementează condițiile de funcționarea și exploatarea complexului hidroenergetic Nistrean, condiții generale privind arendarea de către Ucraina a unor terenuri de pământ proprietate a Republicii Moldova pe care este amplasat nodul hidrotehnic de protecție a CHEA Nistrene și terenuri care risca a fi inundate urmare ridicării nivelului lacului de protecție, inclusiv despăgubirile ce urmează a fi compensate de partea ucraineană în urma funcționării complexului hidroenergetic Nistrean, modul prin care se vor reglementa disputele și termenii de intrare în vigoare, modificare și denunțare a instrumentului juridic internațional în cauză.

Acordul în cauză are drept obiectiv exploatarea sigură și inofensivă a obiectului nominalizat și va crea premisele necesare Republicii Moldova pentru asigurarea calității resurselor acvatice ale fluviului Nistru, regimul hidrologic și de temperatură mai jos de cursul nodului hidrotehnic de protecție a CHEA Nistrene la funcționarea complexului hidroenergetic Nistrean, precum și asigurarea compensării de către partea Ucraineană a prejudiciului cauzat.

Prezentul Acord nu amendează, nu implementează și nici nu substituie vreun tratat existent și va rămâne în vigoare pentru o perioadă de 5 ani, acțiunea căruia se va prelungi în mod automat pentru alte perioade consecutive de cinci ani. Părțile Contractante pot denunța Acordul, notificând în scris, prin canale diplomatice, cealaltă Parte. În acest caz, Acordul își încetează valabilitatea la expirarea a 6 (șase) luni de la data notei de denunțare.

Acordul poate fi supus amendării, în scris în baza consimțământului reciproc al Părților Contractante. Modificările și completările, perfectate în Protocoale separate, vor constitui parte integrantă a Acordului și vor intra în vigoare în conformitate cu procedurile similare de intrare în vigoare a Acordului.

Prezentul Acord se va aplica, indiferent de relațiile diplomatice sau consulare, existente între Părțile Contractante.

B. Analiza de impact

Informații general

Partea ucraineană, în anul 2011, a înaintat Părții moldave proiectul Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei privind asigurarea funcționării complexului hidroenergetic Nistrean. În scopul coordonării textului proiectului Acordului, prin Ordinul Ministerului Economiei nr.146 din 16 august 2011 a fost instituit Grupul de lucru format din reprezentanții instituțiilor și organizațiilor următoare: Ministerul Economiei, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Justiției, Ministerul Mediului, Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne, Agenția Relații Funciare și Cadastru, Academia de Științe a Moldovei și Agenția Proprietății Publice.

În conformitate cu legislația în vigoare, Republica Moldova a conlucrat cu Cabinetul de Miniștri al Ucrainei asupra convenirii textului proiectului Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei privind asigurarea funcționării complexului hidroenergetic Nistean, care are *drept obiectiv exploatarea sigură și inofensivă a obiectului nominalizat*.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 206 din 31.03.2011, au fost inițiate negocierile asupra proiectului Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei privind asigurarea funcționării complexului hidroenergetic Nistean.

Prima rundă ale negocierilor bilaterale ale experților moldo-ucraineni pe marginea proiectului Acordului în cauză a avut loc la 27 ianuarie 2012, la Chișinău, în incinta Ministerului Economiei.

Ulterior au fost organizate încă 4 runde de negocieri. A 5-a rundă de negocieri a avut loc la 17 ianuarie 2013 în or. Kiev.

Ministerul Economiei a insistat de nenumărate ori pentru desfășurarea rundei a 6-a de negocieri, dar din diferite motive, aceasta nu a avut loc.

Actualmente, conform prevederilor punctelor 47-51 ale Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.442 din 17 iulie 2015, pentru negocierea tratatelor interguvernamentale, delegațiile oficiale sunt împuternicite prin decret al Președintelui Republicii Moldova sau prin hotărâre a Guvernului, conform competenței.

Urmare celor relatate, Ministerul Economiei a elaborat proiectul hotărârii Guvernului „Cu privire la acordarea de împuterniciri” pentru a participa la convenirea textului proiectului Acordului cu privire la asigurarea funcționării complexului hidroenergetic Nistean.

Aspectul politic, cultural și social.

Acordul are drept obiectiv dezvoltarea cooperării reciproc avantajoase urmare dezvoltării și funcționării complexului hidroenergetic Nistean, prin crearea condițiilor necesare pentru asigurarea intereselor economice, ecologice și sociale ale ambelor Părți, fără aspecte politice. Deoarece Acordul este orientat spre cooperarea reciproc avantajoasă în complexul energetic, combustibil și mediu și va fi examinat de instituțiile care au direct tangență cu problemele invocate în acesta, nu este necesară consultarea publică asupra Acordului menționat.

Aspectul economic și de mediu.

Prin Acordul dat, partea moldavă urmează să promoveze interesele Republicii Moldova ce țin de aspectul economic, social și de mediu, inclusiv, prin aplicarea convențiilor bilaterale și multilaterale în domeniul mediului și utilizării apelor transfrontaliere. La fel, prin procesul de semnarea a Acordului dat, este posibilitatea de a motiva partea ucraineană de a ratifica Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei privind colaborarea în domeniul protecției și dezvoltării durabile a r. Nistru, semnat la Roma la 29 noiembrie 2012 (până la moment partea ucraineană nu a ratificat Acordul dat).

Totodată, considerăm oportun de a fi semnat prezentul Acord, ținând cont de necesitatea asigurării securității ecologice a bazinului fluviului Nistru și neadmiterea influenței negative asupra mediului înconjurător, precum și utilizarea durabilă și echitabilă a resurselor acvatice reieșind din principiile egalității suverane, integrității teritoriale a statelor, în conformitate cu prevederile Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Ucrainei cu privire la folosirea în comun și protecția apelor de frontieră din 23 noiembrie 1994, Convenției privind protecția și utilizarea cursurilor de apă transfrontaliere și a lacurilor internaționale din 17 martie 1992 de la Helsinki, Convenției privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier din

25 februarie 1991, Espoo, alte tratate internaționale la care Republica Moldova și Ucraina sînt părți.

Semnarea Acordului va diminua consecințele asupra mediului natural al Republicii Moldova și anume asupra fluviului Nistru și asigurarea alimentării cu apă potabilă a populației țării.

Aspectul normativ.

Prevederile Acordului dat sunt compatibile cu normele juridice naționale și internaționale aferente domeniului respectiv.

Aspectul instituțional și organizatoric.

Aplicarea prevederilor Acordului nu necesită întreprinderea măsurilor suplimentare privind înființarea unor structuri noi sau modificarea celor existente, nu va condiționa abilitarea unor persoane/instituții cu împuterniciri noi. Părțile Contractante vor întreprinde acțiuni ce sunt considerate necesare pentru protecția intereselor ambelor Părți .

Prezentul Acord prevede crearea condițiilor favorabile pentru cooperare reciproc avantajoasă urmare dezvoltării și funcționării complexului hidroenergetic Nistrean. Ministerul Economiei este responsabil de ulterioara implementare a prevederilor Acordului dat, implicînd după necesitate, experți din alte instituții, cu prezentarea, după caz, a rapoartelor solicitate privind implementarea Acordului.

Aspectul financiar.

Pentru aplicarea eficientă a Acordului în cauză nu vor fi suportate careva cheltuieli financiare.

Aspectul temporar.

În conformitate cu Articolul 11, Acordul se încheie pentru o perioadă de 5 ani și va fi prelungit automat pentru perioade consecutive de câte 5 ani. Acesta va intra în vigoare în a 30-cea zi de la data primirii ultimei notificări în scris, prin canale diplomatice, prin care una dintre Părțile Contractante notifica cealaltă Parte Contractantă că toate procedurile legale interne, necesare intrării în vigoare a prezentului Acord au fost îndeplinite.

Rapoartele de monitorizare a implementării Acordului vor fi prezentate în dependență de hotărârile Consiliului șefilor de Guverne ale Părților. În cazul posibilității suspendării sau încetării Acordului sus-numit în situații speciale, nu vor apărea careva consecințe sau eventuale obligații, care ar putea rămîne în vigoare după stingerea Acordului.

C. Mandatul pentru negocieri.

Ministerul Economiei va fi instituția responsabilă de desfășurarea procesului de negocieri. Astfel, conducător al delegației de negociatori din parte Republicii Moldova se propune a fi Dl Valeriu Triboi, Viceministru al economiei.

Grupul de negociatori urmează să discute în comun cu reprezentanții grupului de negociatori ai Ucrainei principiile și criteriile de aplicare a Acordului între Republica Moldova și Ucraina privind funcționarea neofensivă a Complexului hidroenergetic Nistrean. În cadrul primei runde de negocieri vor fi discutate protocoalele semnate pînă la moment de către ambele părți, după care se va trece la negocierea textului proiectului de Acord, care cuprinde articole și aliniate, și ulterior va fi parafat.

Grupul de negociatori al Republicii Moldova, în procesul de negociere a textului Acordului, va asigura apărarea intereselor statului Republica Moldova, urmare dezvoltării și funcționării Complexului hidroenergetic Nistrean, inclusiv a impactului social, economic și de mediu, cu punerea accentelor pe aprovizionarea cu apă a Republicii Moldova, asigurînd de către partea ucraineană, mai jos de barajul CHE-2, a debitului de apă nu mai puțin de 130-140 m³/sec în

perioada de secetă și cel puțin 380-400 m³/sec, în perioada de prohibiție. Notă: Până la darea în exploatare a Complexului hidroenergetic debitul mediu al apei în fl. Nistru la Naslavcea a constituit 220-240 m³/sec. Totodată se va duce negocieri cu partea ucraineană în scopul determinării proprietății asupra construcțiilor respective aferente Complexului Hidroenergetic Nistrean.

Astfel, Grupul de negociatori al Republicii Moldova va impune necesitatea și va întreprinde măsurile necesare pentru ajustarea prevederilor Acordului în vederea asigurării intereselor statului moldav, în special completarea Acordului cu următoare prevederi:

- Transferul terenurilor în arendă nu se subînțelege pierderea dreptului Moldovei la egalitate (50/50) pentru folosirea resurselor acvatice și accesul la resursele de apă din lacul de tampon (tehnic). Lacul de tampon nu trebuie să-și piardă scopul inițial pentru a asigura o aprovizionare stabilă și continuă a apei cu fluctuațiile nu mai mari de 30-45 cm/oră (conform proiectului fluctuațiile, în general, nu ar trebui să fie).
- În procesul funcționării complexul hidroenergetic nistrean partea ucraineană se angajează să nu agraveze starea (parametrii hidrologici) apei în fl. Nistru în avalul CHE-2. Ucraina se angajează să furnizeze în avalul barajului CHE 2 în fluviul Nistru în debit nu mai mic de 130 m³, necesar pentru o aprovizionare decentă a populației Moldovei cu apă potabilă, precum și menținerea debitului ecologic din primăvara nu mai puțin de 380-400 m³ de apă pentru a asigura funcționarea ecosistemului fluviului, volumul și perioada căruia va fi convenită de Comisia comună moldo-ucraineană anual.
- Părțile vor institui o Comisie mixtă pentru a monitoriza punerea în aplicare a acordului, în special, a stării ecologice a fluviului Nistru cât și pentru armonizarea fluxurilor de apă primăvara în perioada de prohibiție.
- Pentru a preveni degradarea resurselor acvatice ale fluviului Nistru, Părțile se obligă să efectueze în comun monitorizarea indicatorilor hidrologici, hidrochimici și hidrobiologici ai ecosistemelor râurilor din avalul CHE 2, începând de la a 30-a zi de la data schimbului instrumentelor de ratificare.
- Părțile vor stabili un mecanism ce ține de reglementarea regimului de pază a complexului, regimul armelor și utilizarea acestora de către persoanele din paza complexului. De asemenea, urmează a se preciza regimul juridic al persoanelor ce vor fi, eventual, reținute pentru atacul sau accesul neautorizat pe teritoriul complexului.

Totodată, Grupul de negociatori al Republicii Moldova, urmează să negocieze cu partea Ucraineană amendarea prevederilor Acordului utilizând proceduri și mecanisme clare, bine stabilite, care ar viza modul de compensare de partea Ucraineană pentru:

- folosirea terenurilor atribuite pentru perioada de la 27.08.1991 până la data semnării contractului, cu stipularea suprafeței de teren pentru care se va efectua compensarea;
- prejudiciul anual cauzat resurselor piscicole până la semnarea Acordului și după semnare;

La fel, Grupul de negociatori urmează să conlucreze cu Partea ucraineană în scopul asigurării ratificării de către Ucraina a Acordului dintre Guvernul RM și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei privind colaborarea în domeniul protecției și dezvoltării durabile a r. Nistru, semnat la Roma la 29 noiembrie 2012 (Acordul respectiv a fost menit să înlocuiască Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei privind gestionarea în comun a apelor transfrontaliere, 23 noiembrie 2003, care nu corespunde principiilor de gestionare a apelor transfrontaliere)

Având în vedere pericolele iminente pentru securitatea ecologică și aprovizionare cu apă a Republicii Moldova, în cazul nerespectării obligațiilor de către partea Ucraineană, Delegația oficială a Republicii Moldova va înainta propuneri pentru stabilirea unui termen inițial de încheiere a Acordului de 5 ani, pentru a stabili disponibilitatea Ucrainei de a respecta prevederile

acestui și evitării unor interpretări neunivoce din partea părții Ucrainene. De asemenea, urmează a fi menționat că în cazul denunțării Acordului, în termen de 6 luni de la data notificării partea Ucraineană încetează exploatarea complexului și evacuează persoanele și utilajul aferent de pe teritoriul Republicii Moldova.

În cazul în care la prima rundă de negocieri nu vor fi soluționate sau clarificate toate aspectele prevăzute în proiectul Acordului, urmează a fi stabilită, prin canale diplomatice, următoarea perioadă pentru desfășurarea altor runde de negocieri pe marginea proiectului Acordului.

Rezultatele negocierilor

Proiectul Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei privind asigurarea funcționării complexului hidroenergetic Nistean, a fost examinat anterior în cadrul a 5 runde de negocieri. Ulterior pe parcursul anilor 2013-2016 a fost planificată a 6-a rundă de negocieri, pentru a definitiva textul Acordului nominalizat. Din partea Republicii Moldova a semnat procesele verbale după fiecare rundă de negocieri Viceministrul Ministerului Economiei.

Actualmente pentru a se desfășura următoarea rundă de negocieri conform prevederilor punctelor 47-51 ale Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.442 din 17 iulie 2015, pentru negocierea tratatelor interguvernamentale, delegațiile oficiale sunt împuternicite prin decret al Președintelui Republicii Moldova sau prin hotărâre a Guvernului, conform competenței.

D. Procedura negocierilor.

Negocierile asupra Acordului vor fi desfășurate de către delegațiile împuternicite ale părților.

Acordul se preconizează a fi semnat după încheierea procesului de negocieri și agrearea de ambele părți a textului Acordului. Prezentul Acord va intra în vigoare în a 30-cea zi de la data primirii ultimei notificări în scris, prin canale diplomatice, prin care una dintre Părțile Contractante notifica cealaltă Parte Contractantă ca toate procedurile legale interne, necesare intrării în vigoare a prezentului Acord au fost îndeplinite.

Prezentul Acord va rămâne în vigoare pentru o perioadă de 5 ani, acțiunea căruia se va prelungi în mod automat pentru alte perioade consecutive de 5 ani, dacă nici una dintre Partile Contractante nu va notifica cealaltă Parte, despre intenția sa de a denunța Acordul. Astfel, Acordul își încetează valabilitatea la expirarea a 6 (șase) luni de la data notei de denunțare.

Acordul urmează a fi semnat de către Prim-ministrul Republicii Moldova și Prim-ministrul Ucrainei.

Procesul negocierilor se va desfășura în limba rusă și va fi semnat în două exemplare originale în limbile rusă, română și ucraineană, toate textele fiind egal autentice.

Reieșind din cele expuse, considerăm oportun examinarea și avizarea proiectului Hotărârii Guvernului „Cu privire la acordarea de împuterniciri”, pentru a participa la convenirea textului proiectului Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei privind asigurarea funcționării complexului hidroenergetic Nistean”.

Viceprim-ministru

Ministru

Octavian CALMÎC